

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 20.1.2023
SWD(2023) 12 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI

care însoțește documentul

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
privind statisticile europene privind populația și locuințele, de modificare a
Regulamentului (CE) nr. 862/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 763/2008 și
a Regulamentului (UE) nr. 1260/2013

{COM(2023) 31 final} - {SEC(2023) 38 final} - {SWD(2023) 11 final} -
{SWD(2023) 13 final} - {SWD(2023) 14 final} - {SWD(2023) 15 final}

Introducere și context

Eurostat, oficiul pentru statistică al Uniunii Europene, asigură producerea de statistici europene de înaltă calitate, comparabile, în conformitate cu principiile statistice stabilite în Regulamentul (CE) nr. 223/2009 privind statisticile europene. Statisticile europene sunt utilizate în principal pentru elaborarea, punerea în aplicare și monitorizarea politicilor UE, iar principalii utilizatori ai acestora sunt instituțiile UE. Sistemul Statistic European este rețeaua parteneriatului dintre Eurostat și institutele naționale de statistică (INS). Rolul Eurostat este de a deschide calea în ceea ce privește armonizarea statisticilor, în strânsă cooperare cu autoritățile statistice naționale, care colectează date și elaborează statistici destinate utilizării la nivel național și la nivelul UE.

În temeiul articolului 9 din Tratatul privind Uniunea Europeană, pe lângă cetățenia națională, orice resortisant al unui stat membru este, de asemenea, cetățean al Uniunii. Pentru a concepe și a pune în aplicare politici și activități în beneficiul populației și al cetățenilor Uniunii în domeniile de competență ale UE, astfel cum se prevede la articolele 2 și 3 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, instituțiile UE au nevoie de statistici europene complete, prompte, fiabile, detaliate, armonizate și comparabile privind populația. Aceste statistici reprezintă, de asemenea, elementul de bază al tuturor statisticilor sociale și sunt indispensabile pentru orice estimări anuale mai detaliate ale populației, anchete prin sondaj, analize regionale și pentru producerea de proiecții demografice.

În contextul acestei inițiative¹, statisticile europene privind populația (ESOP) cuprind: (i) statistici europene oficiale privind populația, evenimentele demografice și migrația²; (ii) statistici obținute din recensămintele populației și ale locuințelor și (iii) diferiți indicatori bazați pe aceste statistici. În prezent, aceste statistici sunt reglementate de trei temeiuri juridice, elaborate independent unul de celălalt:

- Regulamentul (CE) nr. 862/2007 privind statisticile comunitare din domeniul migrației și protecției internaționale;
- Regulamentul (CE) nr. 763/2008 privind recensământul populației și al locuințelor și
- Regulamentul (UE) nr. 1260/2013 privind statisticile demografice europene.

Prezenta evaluare a impactului stabilește și examinează șapte opțiuni de politică diferite în ceea ce privește o propunere a Comisiei privind un nou cadru juridic unic modernizat pentru a răspunde nevoilor în continuă evoluție ale utilizatorilor în ceea ce privește statisticile referitoare la populație. Întrucât acest lucru implică, de asemenea, potențiale oportunități de simplificare administrativă și de integrare a proceselor în comparație cu statu-quo-ul din cadrul celor trei temeiuri juridice nealiniat, această inițiativă este inclusă în programul de lucru al Comisiei pentru 2022 ca inițiativă REFIT³. Evaluarea impactului a fost efectuată în paralel cu o evaluare a cadrului juridic actual, astfel cum s-a menționat mai sus. A fost efectuată o singură consultare a părților interesate pentru analiza și evaluarea impactului.

¹ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12958-Colectarea-datelor-Statistici-europene-privind-populatia-ESOP-ro>.

² Cu excepția statisticilor privind azilul și migrația aleasă.

³ Programul Comisiei pentru o reglementare adecvată și funcțională, [COM\(2012\) 746](#).

Definirea problemei

Potrivit concluziilor evaluării, cele trei regulamente au contribuit la obținerea unor îmbunătățiri semnificative ale statisticilor europene privind populația. Cu toate acestea, statisticile produse în temeiul cadrului actual prezintă o serie de lacune și deficiențe.

Prima problemă a cadrului juridic existent este că statisticile rezultate nu sunt suficient de complete, coerente și comparabile, ceea ce poate reduce calitatea procesului decizional sub nivelul optim. Aceasta se referă la definițiile statistice principale (în special populația de bază pentru statistici), care sunt neclare, cauzând o lipsă de coerență și comparabilitate.

În al doilea rând, disponibilitatea datelor privind populația în ceea ce privește frecvența și termenele este insuficientă, deoarece transmiterea datelor privind diferite tematici importante și defalcări a rămas voluntară. Pe termen lung, acest mod de transmitere a datelor este ineficient la nivelul UE, deoarece nu generează valoare adăugată la nivelul UE în ceea ce privește exhaustivitatea, comparabilitatea și actualitatea, în pofida costurilor suportate de majoritatea statelor membre pentru a produce aceste statistici.

În al treilea rând, statisticile privind populația nu reflectă caracteristicile și detaliile privind tematicile sau grupurile relevante din punct de vedere politic și social. Cadrul juridic actual reflectă prioritățile de politică aflate în vigoare la momentul adoptării regulamentelor, dar nu dispune de suficientă flexibilitate pentru a permite adaptarea statisticilor la noi priorități, cum ar fi Pactul verde european, mișcările migratorii din ce în ce mai dinamice, inclusiv mobilitatea la nivelul UE și la nivel regional, precum și politicile privind egalitatea și nediscriminarea.

În cele din urmă, statisticile referitoare la populație trec, de asemenea, printr-o perioadă de schimbări majore, în multe state membre înregistrându-se o tranziție către o utilizare sporită a datelor administrative și a altor surse noi. Această tranziție ar putea permite ca statisticile să fie produse mai frecvent, mai prompt și la un cost mai mic. Cu toate acestea, cadrul juridic actual nu permite valorificarea acestor evoluții.

Constatările evaluării arată că, în absența unor măsuri legislative, aceste probleme vor persista sau s-ar putea agrava în viitor.

Obiective

Obiectivul general al acestor măsuri la nivelul UE este de a răspunde mai bine nevoilor utilizatorilor și de a moderniza și a spori relevanța, armonizarea și coerența statisticilor europene privind populația. Acest obiectiv poate fi defalcat în patru obiective specifice aliniate la problemele prezentate mai sus, și anume:

- asigurarea unor statistici europene complete, coerente și comparabile privind populația;
- asigurarea unor statistici actuale și frecvente pentru a răspunde nevoilor utilizatorilor;
- furnizarea unor statistici suficient de cuprinzătoare în ceea ce privește tematicile relevante și suficient de detaliate în ceea ce privește caracteristicile și defalcările;
- promovarea unor cadre juridice și de colectare a datelor care să fie suficient de flexibile pentru a adapta seturile de date la nevoile în continuă evoluție în materie de politici și oportunitățile care decurg din sursele noi.

Tabelul 1 – Prezentare comparativă a nivelului de ambiție al celor șapte opțiuni de politică în ceea ce privește cele patru caracteristici principale ale unei posibile intervenții (scară: absența ambiției „0”, în caz contrar „+”, „++” sau „+++”).

Opțiunea de politică	Armonizarea statisticilor	Integrarea proceselor	Rezultate statistice	Flexibilitate a cadrului
A (scenariu de referință) – Armonizare limitată, procese statistice și rezultate actuale	0	0	0	0
B.1 – Armonizare limitată, procese statistice îmbunătățite, reformare limitată a rezultatelor statistice și a flexibilității	0	+	+	+
B.2 – Armonizare limitată, procese statistice îmbunătățite, reformare mai extinsă a rezultatelor statistice și a flexibilității	0	+	++	++
C.1 – Armonizare și procese statistice îmbunătățite, reformare limitată a rezultatelor statistice și a flexibilității	++	+	+	+
C.2 – Armonizare și procese statistice îmbunătățite, reformare mai extinsă a rezultatelor statistice și a flexibilității	++	+	++	++
D.1 – Armonizare deplină, procese statistice îmbunătățite, reformare importantă a rezultatelor statistice și a flexibilitate reală	+++	+	+++	+++
D.2 – Armonizarea deplină, procese statistice redezvoltate și integrate, reformare importantă a rezultatelor statistice și a flexibilitate reală	+++	+++	+++	+++

Opțiuni de politică și impactul acestora

Opțiunile de politică au fost construite prin gruparea măsurilor de politică detaliate care abordează obiectivele specifice în funcție de patru caracteristici ale unei posibile intervenții:

- armonizarea statisticilor, cu accent principal pe definirea populației de bază;
- integrarea proceselor statistice;
- rezultate statistice;
- flexibilitatea cadrului.

Tabelul 1 prezintă opțiunile rezultate care sporesc nivelul de ambiție în ceea ce privește cele patru caracteristici menționate.

Opțiunea A este scenariul de referință, cu procese și acte legislative statistice separate, cu o armonizare limitată a definiției populației și fără rezultate statistice noi.

Principalele caracteristici ale opțiunilor B.1 și B.2 reprezintă o reformare, cu un nivel de ambiție tot mai mare, a rezultatelor statistice și a flexibilității cadrului, care permite însă o armonizare limitată a populației de bază.

Opțiunile C.1 și C.2 sunt identice cu opțiunile B.1 și B.2, dar cu o încercare mai ambițioasă de armonizare a populației de bază. Opțiunile B.2 și C.2 prevăd o reformare mai extinsă a rezultatelor statistice și a flexibilității cadrului comparativ cu opțiunile B.1 și C.1.

Tabelul 2 – Prezentare generală a principalelor rezultate ale evaluării pentru opțiunea preferată D.2 și opțiunea alternativă C.2

Evaluări generale		Opțiune: D.2	C.2
Proportionalitate		Incertă	Aprobare
Eficacitate		3,71	2,21
Coerența cu obiectivele UE		4	3
Eficiență		Nu se compară direct	
Opiniile părților interesate (producători de statistici/utilizatori)		Profund divizate	Mai convergente
Costuri marginale estimate față de scenariul de referință (în milioane EUR 2021)			
INS	punctuale	50,42	24,41
	recurente pe o perioadă de 10 ani	128,92	52,97
Eurostat	punctuale	0,83	0,48
	recurente pe o perioadă de 10 ani	1,83	0,89
Beneficii REFIT: Reducerea sarcinii administrative prin ...			
Utilizatori profesionali	capacitatea de a găsi toate statisticile necesare pe site-ul Eurostat	+++	++
INS	procese simplificate de transmitere a statisticilor	+++	+
	proces de producere a statisticilor integrate	+++	0
	o mai bună utilizare a surselor de date administrative și/sau a altor surse de date	+++	++
	modificări în materie de reglementare pentru adaptarea la nevoile în continuă evoluție în materie de politici	+++	+++
Furnizori de date administrative	schimb de date simplificat cu INS	++	++
Eurostat	modificări în materie de reglementare pentru adaptarea la nevoile în continuă evoluție în materie de politici	+++	++

În cele din urmă, opțiunile D.1 și D.2 ar implica o armonizare deplină și o reformare importantă a rezultatelor, precum și suficientă flexibilitate pentru dezvoltarea viitoare a statisticilor cu scopul de a răspunde noilor nevoi. Opțiunea D.2 include, de asemenea, introducerea unui registru statistic al populației în toate statele membre.

Costurile tuturor opțiunilor au fost cuantificate în măsura posibilului, utilizându-se următoarele criterii: (i) nivelul de armonizare a populației de bază; (ii) reformarea rezultatelor statistice și (iii) integrarea proceselor statistice prin registrele statistice naționale ale populației. În cele din urmă, beneficiile au fost detaliate, dar majoritatea acestora nu au putut fi cuantificate din cauza naturii lor adesea indirecte sau dispersate și, prin urmare, au fost evaluate din punct de vedere calitativ.

Compararea opțiunilor și opțiunea preferată

În lipsa unor beneficii cuantificate, nu este posibilă o clasificare directă a opțiunilor. Cu toate acestea, evaluarea eficienței a arătat, din punct de vedere calitativ, că niciuna dintre opțiuni nu

este în mod evident mai eficientă din punctul de vedere al costurilor decât altă opțiune. Mai degrabă, opțiunile oferă beneficii din ce în ce mai mari (direct pentru utilizatorii statisticilor și indirect pentru întreaga societate) la costuri din ce în ce mai mari (în principal pentru producătorii de statistici, și anume sistemele naționale de producere a statisticilor). Diviziunea profundă între producători și utilizatorii statisticilor reflectă acest tipar, deoarece producătorii s-au concentrat asupra costurilor, în timp ce utilizatorii au acordat prioritate beneficiilor. Cu toate acestea, evaluarea a arătat în mod clar că acțiunile ambițioase privind nevoile de date pentru prioritățile de politică ale UE își au prețul lor, sub forma unor resurse suplimentare necesare pentru producătorii de statistici care sunt substanțiale în comparație cu costurile de referință actuale (până la aproximativ 10 % pentru opțiunea D.2). Mai precis, numai cele mai ambițioase opțiuni, D.1 și D.2, conțin măsuri ferme de abordare a nevoilor principalelor domenii de politică ale UE, cum ar fi integrarea urbană/rurală, Pactul verde, drepturile fundamentale și nediscriminarea. În plus, numai opțiunea D.2 include registrele statistice ale populației ca măsură puternică de creștere a eficienței producției și, astfel, de facilitare a realizării obiectivelor ambițioase în materie de rezultate.

Prin urmare, opțiunea preferată în ansamblu este D.2. Fiind cea mai ambițioasă în ceea ce privește rezultatele statistice și flexibilitatea cadrului, opțiunea D.2 obține cel mai bun rezultat datorită unei simplificări și integrări la fel de ambițioase a sistemelor de producere a statisticilor și creșterii durabile a eficienței pe termen lung. Cu toate acestea, există în continuare incertitudini cu privire la subsidiaritate și proporționalitate, pe lângă costurile de adaptare semnificative ale introducerii registrelor statistice interoperabile ale populației în toate statele membre. Prin urmare, o abordare alternativă (conservatoare) care ar prefera opțiunea C.2 ar fi, de asemenea, rezonabilă dacă se acordă mai multă importanță preocupărilor legate de proporționalitate și eficiență ale opțiunii D.2 – acest lucru ar fi, de asemenea, mai acceptabil pentru producătorii de statistici, în calitate de părți interesate esențiale pentru punerea în aplicare.

Este probabil ca opțiunile preferate D.2 sau C.2 să genereze o oarecare marjă pentru posibile economii de costuri relevante pentru REFIT, rezultate din simplificarea, raționalizarea și integrarea proceselor statistice (a se vedea Tabelul 2). Se preconizează că vor avea loc simplificări importante în ceea ce privește schimbul de date între proprietarii de date-sursă și INS, în adaptările reglementărilor la nevoile de date în continuă schimbare ale INS și Eurostat, precum și în procedurile de transmitere a datelor de la INS la Eurostat. Utilizatorii vor beneficia de un acces simplificat și centralizat la statistici pe site-ul internet al Eurostat. În cele din urmă, se preconizează că introducerea registrelor statistice naționale ale populației în toate statele membre va duce la creșteri semnificative ale eficienței pe termen lung. Potrivit evaluării impactului, economiile de costuri potențiale recurente la nivelul UE în ceea ce privește recensământul sunt estimate a se ridica aproximativ până la o jumătate de miliard de euro pentru fiecare rundă de recensământ.

În ceea ce privește întrebarea dacă ar exista o nouă sarcină asupra persoanelor, singura sursă potențială a unui astfel de impact în cadrul opțiunii preferate D.2 este măsura de politică care introduce noi moduri de colectare pentru datele privind egalitatea. Întrucât cel puțin unele dintre aceste variabile ar trebui colectate prin intermediul unor declarații pe proprie răspundere, va fi necesară, în general, o formă de interacțiune directă progresivă cu oamenii. Aplicând principiul numărului constant („one-in, one-out”), analiza arată doar o sarcină de răspuns incrementală neglijabilă care, prin urmare, nu ar genera nicio „valoare netă” semnificativă.

În ceea ce privește noile costuri pentru întreprinderi, singura sursă potențială a unui astfel de impact în cadrul opțiunilor preferate D.2 și C.2 este măsura de politică care permite schimbul de date între întreprinderi și administrațiile publice pentru statisticile europene privind populația. Constatările analizei arată că o astfel de partajare a datelor în general, inclusiv pentru statisticile oficiale, nu generează „valori nete” pentru întreprinderi care să fie relevante în temeiul principiului numărului constant.

Monitorizare și evaluare

Performanța unui nou cadru ESOP va fi monitorizată și evaluată utilizând obiectivele operaționale stabilite în cadrul fiecăruia dintre obiectivele specifice menționate. În acest scop, au fost definiți 24 de indicatori-cheie de performanță, inclusiv actualele criterii de referință și obiective provizorii, în principal prin reutilizarea sau adaptarea indicatorilor utilizați în evaluare. O primă evaluare care încheie faza de punere în aplicare este planificată în termen de 3-5 ani de la intrarea în vigoare a noului cadru juridic, dar care să cuprindă cel puțin 3 ani integrali de disponibilitate a statisticilor. După trecerea la etapa de aplicare, funcționarea și impactul legislației vor fi evaluate periodic o dată la 3-5 ani.